

Håndbog til brug af

Det Lille BiTeater

Lege- og undervisningsinspiration udviklet til
børnehave og indskoling (4-10 år)

Et samarbejde mellem Det Lille Teater og
København Kommunes bemandede legepladser

Biernes By 2023

MILJØPUNKT
ØSTERBRO

Bybi

Det Lille Teater

Biernes By og Det Lille BiTeater er støttet af Friluftsrådet og Åben København
Biernes By er udviklet i samarbejde med Miljøpunkt Østerbro, Bybi og Børn, Natur og Miljø

Indhold

Introduktion til lærere og pædagoger	side 03
Her finder du Det Lille BiTeater – liste over bemandede legepladser	side 05
Idéer til kombination med pædagogiske mål og folkeskolens fællesmål	side 06
Kort om biernes magiske liv	side 08
Sådan kan I bruge Det Lille BiTeater:	
• Lav jeres egen BiForestilling	side 09
• Bier og blomster på pind	side 10
• Bi-invitationer	side 14
Andre aktiviteter til dialog om bier:	
• Bi-guirlande: dialog om sameksistens gennem klippe-klistre-leg	side 15
• Hvis du var en Bi	side 16
Hvis I skal se <i>Bi Omkring</i> :	
• Før teaterturen	side 18
10 sjove fakta om bier	side 20
Inspirationsliste:	side 21
• Litteratur, video og podcast til leg og undervisning	
Om samarbejdspartnere	side 22
Om Det Lille Teater og Marionet Teatret	side 23

Introduktion til inspirationsmaterialet

**Kære lærere i indskolingen
og pædagoger i børnehavernes storbørnsgrupper**
(forældre kan også læse med)

I kender nok sangen *Sur, sur, sur, lille bi omkring*. Men sagen er den, at den lille bi slet ikke er så sur endda. Snarere er den vores søster og bror, og den vil gerne samarbejde med os om at passe på vores fælles hjem: Byen, København.

Det Lille BiTeater, som dette er en inspirationsguide til, er en del af Det Lille Teaters formidlingsindsats Biernes By, som startes i 2023. Formålet med Biernes By er at formidle viden om bierne og blomsterne i vores by: Hvad vi giver til hinanden og hvordan vi kan passe på hinanden – på kreativ og sanselig vis. Dette gør vi ved at forene teaterleg og naturformidling i æstetiske lege- og læringsprocesser til børn i alderen 4-10 år. Biernes By er udviklet i samarbejde med Bybi, Miljøpunkt Østerbro og Børn, Natur og Miljø, med ønsket om at skabe motiverende møder med natur og teater i børnehøjde.

Det Lille BiTeater er et udendørs dukketeater, hvor I kan skabe, spille og fortælle jeres egne historier om bier, blomster, den lokale bynatur og jeres rolle deri – og hvad I ellers selv kan finde på. Formålet er, at I som klasse/børnegruppe/i fritiden kan gøre brug af teatret på jeres lokale bemandede legeplads og således inddrage det i jeres eget skoleforløb om natur, kriblekrable-tema, eventyr – eller hvad det ellers kan passe ind i. Når I fortæller jeres grønne historier, i den grønne bynatur, så bidrager I til en fælles grøn forståelse og en by hvor bier, blomster og børn hjælper hinanden på tværs.

Materialet her kommer med en række idéer til anvendelse af Det Lille BiTeater, gennem både lege- og undervisningsforslag, som kan tilpasses jeres specifikke børnegruppe. I kan selv tilføje flere idéer.

Biernes By er iværksat i forbindelse med forestillingen *Bi Omkring*, der spiller på Det Lille Teater i Lavendelstræde fra den 30. september til den 26. november 2023. Det Lille BiTeater, og materialet her, kan bruges med og uden forestillingsoplevelsen.

Forestillingen *Bi Omkring*, er anbefalet fra 4 til 10 år. I kan booke billetter via detlilleteater.dk eller på mail billet@detlilleteater.dk til 40 kr. pr. billet, hvis I er over seks børn i gruppen.

Læs mere om forestillingen her: detlilleteater.dk/forestilling/det-lille-teater/bi-omkring.

Det Lille BiTeater er udviklet af Det Lille Teater og brugen af dem realiseres i samarbejde med de bemandede legepladser.

**Rigtig god fornøjelse med jeres blomstrende fortællinger
og summende lege i det fri!**

Her finder du Det Lille BiTeater

Det Lille BiTeater er placeret fem steder rundt i København. Således bidrager vi sammen til at hele byen kan blive Biernes By, også efter året 2023 er omme.

Du kan finde de fem små BiTeatre her:

- **Den bemandede legeplads i Nørrebroparken**
Stefansgade 30, København NV
Telefon: 29 31 42 15
- **Den bemandede legeplads i Kildevældsparken**
Vognmandsmarken 69, 2100 København Ø
Telefon: 71728341
- **Naturværkstedet Kløvermarken**
Bemærk: Kun efter aftale!
Kløvermarksvej 511, 2300 København V
Telefon: 21 25 96 29
- **Den bemandede Legeplads i Gunløsgade**
Gunløsgade 26, 2300 København
Telefon: 32 54 17 94
- **Den bemandede legeplads i Skydebanehaven**
Absalonsgade 12 1658 København V
Telefon: 21 55 51 48

Det Lille BiTeater er offentligt og tilgængeligt for alle. Husk at passe på det, når I bruger det. Så kan alle få gavn af det.

I kan kontakte den bemandede legeplads, I ønsker at besøge noget tid i forvejen. Så ved personalet, at I kommer på dagen.

Idéer til kombination med pædagogiske mål og folkeskolens fællesmål i forbindelse med brugen af Det Lille BiTeater

Formålet med Det Lille BiTeater er at skabe læring om og erfaring med biernes magiske liv gennem kreativ leg. Det er det vi på Det Lille Teater kommer med forslag til i dette inspirationsmateriale.

Alle forslagene er udarbejdet med afsæt i udvalgte mål fra den styrkede pædagogiske læreplan og fællesmål fra udvalgte fag i indskolingen i folkeskolen. På den måde forsøger vi at gøre det let for jer, der arbejder med disse mål, at inkorporere Det Lille BiTeater i jeres og børnenes fælles hverdag.

Oplagte pædagogiske mål udvalgt fra den styrkede læreplans temaer

Natur, udeliv og science

Ved brug af Det Lille BiTeater kan børnegruppen få konkrete erfaringer med naturen, da det står placeret i jeres lokale bynatur. Det er en oplagt mulighed for at udforske bynaturen omkring jer. At beskæftige sig med historien om bierne, blomsterne og menneskernes vigtige samarbejde (læs afsnittet om Biens magiske liv) bidrager desuden til børnenes begyndende forståelse for bæredygtig udvikling.

Kommunikation og sprog

Det Lille BiTeater kan bidrage til udvikling af sprog gennem leg i autentisk miljø. I vil støde på insekter, fortælle historier ved teatret, plante blomster og meget mere. Således vil I, gennem sanselige møder, introducere nye ord og gentage dem I allerede kender fra jeres hverdag i børnehaven. Her kan det også give mening at introducere sprog gennem sanseoplevelser for eksempel ved at smage på honning og sætte ord på, hvordan det smager. Eller at dufte til blomster – hvordan dufter de?

Kultur, æstetik og fællesskab

Alle foreslåede aktiviteter i dette materiale appellerer til æstetiske lege- og læringsprocesser. Det vil sige læring gennem sanselige, kreative lege og aktiviteter, der kan række udover det talte sprog. Ved at finde på jeres egne fortællinger om bier, lave bi- og blomsterdukker og vise jeres historier for hinanden på Det Lille BiTeater, oplever børnene både at være tilskuere og aktive deltagere, og ligeledes stimuleres børnenes fantasi og reelle viden om biernes liv.

Oplagte fag og fælles mål i indskolingen

Dansk

- Fortolkning af æstetisk tekst med fokus på oplevelse og indlevelse (særligt i forbindelse med oplevelse af teaterforestillingen *Bi Omkring* på Det Lille Teater)
- Fremstilling af tekst

Natur/Teknologi

- Genkendelse af natur og teknologi i egen hverdag
- Evne til at forstå og beskrive enkle naturfaglige og teknologiske problemstillinger
- Forståelse for samspil mellem menneske og natur i byen
- Ansvarlighed over for miljøet og enkel viden om bæredygtig udvikling

Billedkunst

- Eleven kan kommunikere gennem billeder

Om biernes magiske liv

Bier er et ret fantastisk lille insekt, som gør en stor forskel for den jord, vi lever sammen på.

Der findes mange forskellige slags bier. Den bi, I måske kender bedst, det er honningbien. Det er de bier, der lever i bistader, som passes af biavlere, altså mennesker. Det er deres honning som vi spiser på morgenbrød, drikker i teen eller putter på vores pandekager. De andre bier laver også honning, men kun til sig selv. Honningbierne laver nok honning til, at vi mennesker også kan få lidt at spise.

Vi er meget heldige, at vi også må smage på biernes honning. De spiser den nemlig også selv. De spiser også af den pollen, som de får på sig, når de lander i blomsterne for at suge nektar. Hver gang bierne lander i en blomst, så samler de pollen på benene, og når de flyver ned i den næste blomst, så putter de noget af den pollen, de har med ned i den nye blomst. Og så kan blomsterne bruge det til at lave flere blomster, planter og træer. Det er, som om at blomsterne laver lækkert saftvand (nektar) med kage til (pollen), og så kan bierne suge til sig og samle kage sammen, som de tager med tilbage til deres hjem og laver honning af. Nektaren bliver til honning og pollen til bibrød. Noget af det bruger de også til at fodre bi-laverne, så de kan vokse sig store og stærke, blive til bier og tage del i bifamiliens dagligdag.

Der er mange forskellige opgaver i en bistad. Nogle bier gør rent, nogle passer laverne, nogle passer på dronningen, nogle er vagter ude foran bistaden, nogle henter nektar hjem til kuben. Det er lidt ligesom på jeres skole, hvor alle har en opgave: I skal gå i skole, lærerne skal undervise, skolelederen

skal sørge for, at alle ved, hvor de skal være, kantinen laver mad... Og så lytter alle til hinanden. Så er det nemlig nemmest at være sammen.

Bier er ekstra gode til at lytte til hinanden. Faktisk så er det sådan, at når bier taler sammen, så summer de for hinanden. De kan summe højt og lavt, det er som forskellige ord på bisprog. Nogle mennesker har øvet sig i at forstå bier, blandt andet biavlere. De kan også høre, hvordan bierne har det, ved at lytte til hvordan de summer.

Det med at bierne hjælper blomsterne med at få flyttet pollen rundt, det er en meget vigtig del af vores alles liv – planternes, blomsternes, biernes og vores, os mennesker. Udover at bierne og blomsterne synes det er sjovt og dejligt at være på og få besøg, så er det også sådan, at hvis der ikke kommer pollen rundt i blomsterne og rundt på planter og træer, jamen så kan der ikke komme flere blomster, planter og træer. Så kan bierne ikke få noget honning at spise, og alle planter og blomster i naturen kan ikke spire og gro. Mennesker kan godt plante nye blomster og planter, men bierne er meget dygtige gartnere, og uden dem så kan vi slet ikke have den natur, som vi har nu. Vi vil også få svært ved at få frugter, som æbler og pærer og kaffe, som også gror på de planter og træer, som bierne sørger for kommer rundt på vores jord.

Derfor er det meget vigtigt, at vi hjælper bierne ved at så blomster, og således give igen for den honning, vi får. På den måde kan vi hjælpe både bier, planter, blomster og os selv med at have det godt på vores jord. Honning er nemlig noget, vi laver sammen.

Lav jeres egen BiForestilling

Vil I lave jeres egen lille dukketeaterforestilling, som I kan spille på Det Lille BiTeater på jeres lokale bemandede legeplads? Her er en række simple trin til at lave en historie sammen i klassen, som I kan spille som en forestilling.

Det kan være en god idé at besøge Det Lille BiTeater før I skal lave jeres historie, så børnene kan se det for sig. Når I er afsted, kan I undersøge bynaturen på legepladsen som inspiration, og I kan fortælle børnene om biernes magiske liv i det fri. Måske kan I også spotte en bi i en blomst? På jorden hvor den drikker vand? Eller oppe i et træ? Hvis I sætter jeg forsigtigt ved siden af, kan I lige så stille og roligt se, hvordan bevæger den sig. Kan I også høre den summe?

Det er også oplagt at blive inspireret af teaterforestillingen *Bi Omkring*. I kan lave jeres egen forestilling efter I har set *Bi Omkring* på Det Lille Teater: Måske I kan lave jeres egen version?

Husk at jeres forestilling ikke behøver at være lang for at være god. Processen er betydningsfuld og vil lære børnene om kreative udtryksformer – også selvom forestillingen kun ender med at vare fem minutter.

Start med at snakke om, hvad en god historie er for jer

Hvilke gode historier kender I? Er der nogle gode historier, I sammen har læst?
Måske har I set en god film eller teaterforestilling sammen?

Hvad er med i den gode historie? Personer, steder, dyr, udfordringer?
Hvis I har en ældre skoleklasse, kan det være oplagt at tale om eventyret
som historieform.

Måske I allerede kender nogle gode historier, der handler om det tema,
jeres egen historie skal handle om. For eksempel Bien maja eller Ramasjang
Redder Bjerne?

Tal nu om den historie, I sammen skal lave / læs historien op

Alt efter hvor gamle børnene er, kan I lave jeres egen historie sammen eller omsætte et eventyr til at handle om bier og blomster. I kan, som skrevet, også bruge forestillingen *Bi Omkring* som inspiration til jeres egen historie, såfremt I bruger Det Lille BiTeater i forbindelse med forestillingsoplevelsen på Det Lille Teater.

Her kommer en anbefaling til at lave en forestilling ud fra et eventyr.
I kan for eksempel bruge De tre bukke bruse:

Lav de tre bukke bruse om til bier, der gerne vil flyve hen til den lækre blomstermark for at suge nektar og pollen til at lave honning og bibrød af.

Lad trolden under broen være en sur person, der ikke kan lide bier og som klapper efter dem med en fluesmækker. Du kan med fordel selv omskrive eventyret på forhånd og så læse det op for børnene.

I kunne lave Den grimme ælling med en bilarve, som alle tror er en lille orm, men så bliver den til en stor, flot humlebi. Eller Klodshans, hvor det er den lille dronebi, der tager ud for at charmere sig ind på dronningebien. De to brødre kunne være hvepse, som bidronningen ikke vil have.

Fordel (dukke)roller

Hvem skal spille hvem?

Flere skal være fortællere.

En eller flere skal være den mindste bi(sværm).

En eller flere skal være den mellemste bi(sværm).

En eller flere skal være den største bi(sværm).

En eller flere skal være den sure person under broen.

Flere skal være blomsterne, der danser på den anden side af broen.

Måske en skal være broen?

Hvis der er nogen, der ikke vil have en rolle i historien, så kan de måske hjælpe til med at lave dukkerne.

Nogen kan også lave billetter, invitationer til forældrene og plakater. De kan også være billetkontrollører, når I skal vise jeres forestilling.

Lav jeres dukker

Se inspiration på næste side.

Vælg musik

Musik kan bidrage til flow og inspiration. Skal bierne flyve hurtigt? Spil noget hurtig musik osv. Det kan bare være fra en lille håndholdt højttaler.

I kan også nøjes med at lave et danseshow, hvor de forskellige bier og blomster danser til børnenes yndlingssange.

Bemærk at Det Lille BiTeater er et lille dukketeater. Det vil sige, at alle børnene ikke kan stå der på én gang. Derfor kan det, hvis I er en stor børnegruppe, betale sig at lave flere små historier.

Kun fantasien – og jeres arbejdstid – sætter grænser.

Bier og blomster på pind

Hvis I skal lave jeres egen dukkeforestilling til Det Lille BiTeater, så skal I også bruge nogle dukker.

De bemandede legepladser har som udgangspunkt ikke nogle remedier til teatret, udover at de har det stående og kan hjælpe jer med at komme i gang med at bruge det på legepladsen. Dukkerne skal I derfor selv sørge for. Her kommer lidt idéer til, hvordan I kan lave jeres egne dukker:

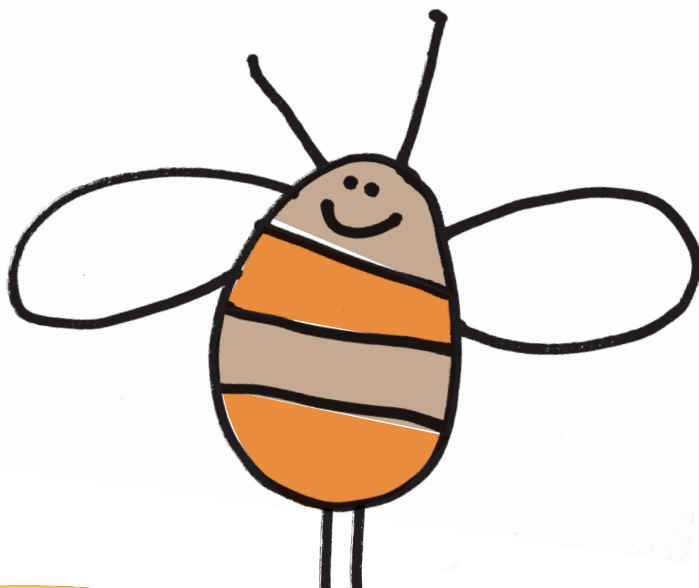
Dukker på pind

I kan bruge blomsterpinde eller (gamle) grydeskeer. Lav jeres figurer i pap, mal på flamingokugler, klip i mosgummi og klister dem bagefter på jeres pinde/grydeskeer med en limpistol. Hvis I bruger grydeskeer, kan I også male direkte på dem. Dukken kan blive til en blomst, bi, hveps, mariehøne, sommerfugl, et menneske – hvem end der skal være med i historien. Er børnene små, så lav nogle skabeloner, der kan hjælpe dem på vej. Er de større og kan selv, så sæt dem fri.

Pindene kan også være gode til at have scenografi på. Skal I for eksempel have en bro med? Så kan broen laves i pap og I kan sætte en pind i hver side. Tænk at broen også kan bevæge sig, måske danse og fortælle også?

Et tip:

Når man bruger dukker på pind, behøves man ikke gemme sig bag dukketeatret. Man kan godt være med i billedet, sammen med dukken. I kan eventuelt male sorte og lysebrune striber på børnenes kinder, så de også ligner små bier i ansigtet og kan bruge hele deres krop til at give dukken liv.

Dukker på handske/strømpe

I skal bruge en masse vanter med fingre i og/eller strømper.

Saml ind i klassen: Gamle vanter/rene strømper, der mangler en makker. Måske I har nogle vanter i glemmekassen? Af og til kan man også købe nogle billige arbejdshandsker i store pakker i et byggemarked.

Vanter

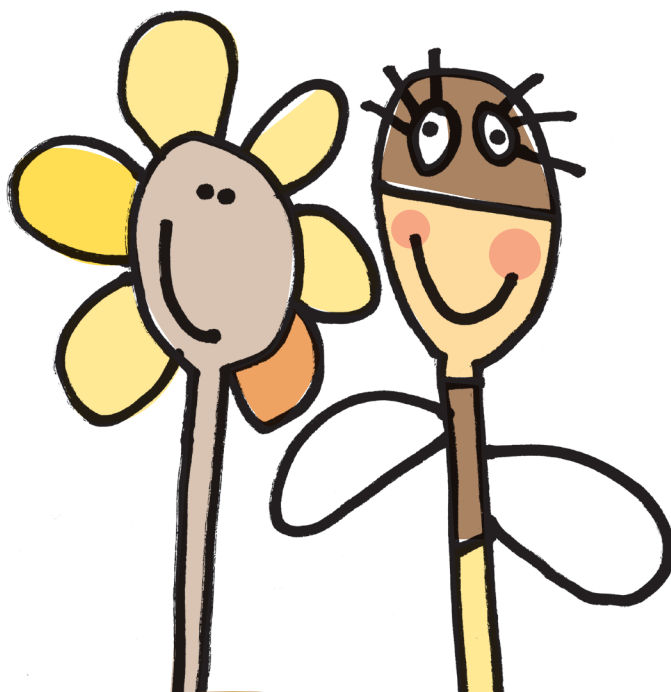
Dekorér for eksempel et flamingoæg. Mal det som en bi og giv det vinter på og følehorn. Klistre den på vanten. Når du tager vanten på hånden, så kan fingrene ligne biens ben. Det kunne også være en blomst og så er fingrene blomstens rødder.

Strømper

Hvis I laver strømpedukker, så skal I forestille jer, at strømpen er dukkens krop. Den kan I styre med jeres hånd. Så skal der bare klistres vinger, ben, øjne, følehorn og så videre på.

Øv jer i at bruge dukkerne sammen

Mens I laver jeres dukker, så tænk over hvordan de kan bevæge sig. Prøv dem af undervejs. Måske kan I, inden I øver historien med dukkerne, lave et "modeshow" ned gennem klassen, hvor I viser hvordan jeres dukker bevæger sig? Eventuelt til musik? Ændrer dukkens bevægelser sig fra langsom til hurtig musik? Hvordan mon dukken bevæger sig til poppet pop? Jazzet jazz? Blød blues eller rockende rock?

Lav jeres egne bi-invitationer

Guide til blomsterplantning

Når I laver en forestilling om bier, så er det en god idé at invitere nogle bier hen og se den. En rigtig god måde at vise en bi, at den er velkommen – og at hjælpe med at gøre bier glade generelt – er ved at plante blomster.

Som I ved, er blomsten biens makker, og når vi planter blomster, hjælper vi ikke bare til med at bier laver dejlig, sød honning, men også til at der bliver mere grønt i vores by.

Prøv at høre med den lokale bemandede legeplads' personale, om I må komme og plante nogle blomsterfrø. Tit har legepladserne plantekasser, som I kan være heldige, at I må plante i. Ellers har I måske selv plantekasser derhjemme, på skolen eller i børnehaven?

Sådan gør I

Tal sammen med børnene om at plante blomster (og planter).
Har børnene prøvet det før? Måske har de en have derhjemme. Måske har I blomster i skolen/børnehaven?

Fortæl at I sammen skal plante blomster for at være med til at gøre jeres by grønnere/invitere bierne til jeres forestilling/hjælpe bierne med at være glade/hjælpe blomsterne med at gro.

Hvor skal I plante jeres blomster?

Tal nu sammen om, hvordan man planter blomsterfrø:

Grav et lille hul udenfor

Det kan være i en plantekasse, i jorden eller i en krukke med plantemuld.
Kom derefter frøene i og dæk dem med jord.

Hæld vand på

Sørg for at blomsten får sol og står et sted, hvor den kan få vand – enten med vandkande eller et sted, hvor den kan drikke regn.

Plant frøene sammen

I behøver ikke at have en frøpose til alle børn. Saml frø i en større pose, og lad børnene tage en lille håndfuld hver. I kan eventuelt kontakte www.bybi.dk for særlige frøblandinger, der er gode for bierne.

Følg blomsternes rejse

Kan I besøge jeres blomster og se, hvordan de har det?
Mon bierne kommer på besøg?

Ekstra aktiviteter

Bi-guirlande:**Dialog om sameksistens via klippe-klistre-leg**

Mange mennesker er gode til at få det til at lyde, som om mennesket bestemmer over naturen og insekterne, der bor blandt blomster og planter.

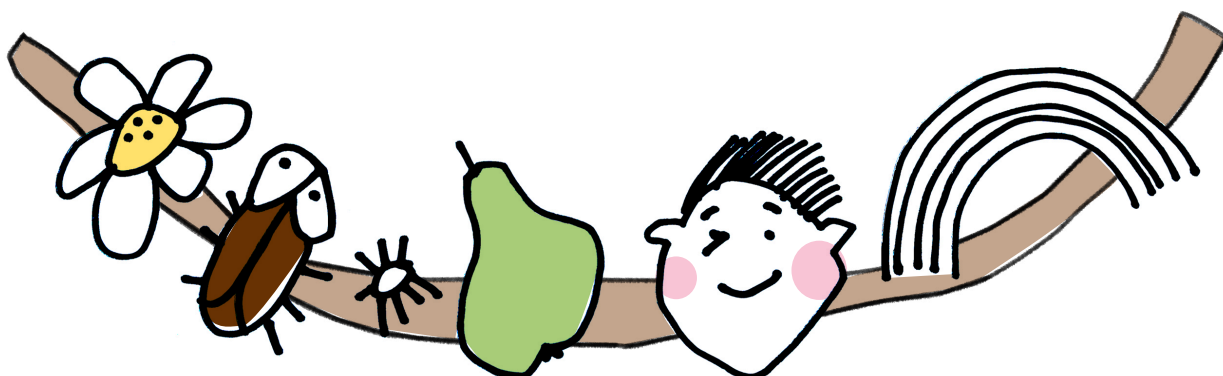
Der er også mange mennesker, der tror det. De bygger huse der, hvor insekterne, blomsterne og planterne bor og glemmer at passe på dem. Men som I jo ved, så er vi alle lige og samarbejder om at passe på vores fælles jord, der hvor vi bor sammen.

Hvad skal til, for at vi alle har det godt? Insekter, bier, mennesker?
Hvem er en del af samarbejdet?

**Lav en guirlande af de mange ting, der indgår i samarbejdet om at passe på vores jord – fra mennesker til insekter, blomster, planter og vejret.
Hvad gør bierne glade? Hvad gør blomsterne og planterne glade?
Hvordan kan vi mennesker hjælpe med, at både de og vi har det godt?
Og også resten af alle de andre arter af planter og dyr i naturen?**

Kun fantasien sætter grænser. Find pap, tuscher, lim, papir og hvad I ellers har frem. Sørg for at have en snor, som I kan sætte alle tingene fast på. I kan klippe dem fast, lime dem på eller bruge en god tape, for eksempel gaffatape. Har I ikke pap og papir på skolen, så bed børnene om at tage gamle aviser og blade med hjemmefra.

Hæng den færdige guirlande op I der, hvor I er til hverdag. Eller måske I må hænge den nede på den bemandede legeplads.

Ekstra aktiviteter

Hvis du var en bi eller en blomst

Forestil dig bien.

Hvordan har den det, når den har det godt? Hvad kan gøre den ked af det? Forestil dig blomsten. Hvordan ser den ud, når den er glad? Kan man se på den, hvis den har det dårligt?

Forestil dig nu, at du er en bi eller en blomst! Nu skal du vælge, om du vil lave en bi eller en blomst og så skal du klistre en tegning eller et billede af dit ansigt fast på din tegning af blomst eller bi.

Skriv/tegn:

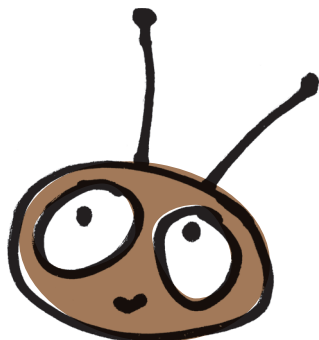
Jeg har det bedst når ...

Jeg kan ikke lide når ...

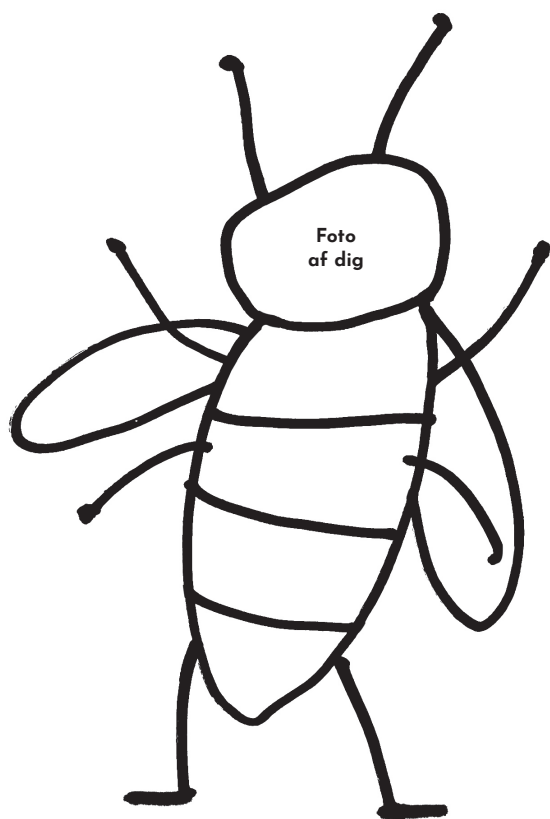
Saml jeres tegninger på en planche eller bare på en opslagstavle, så I kan se alle jeres flotte bier og blomster og sammen huske, hvornår de har det godt, og hvornår de ikke har. Så kan I også huske, hvordan I kan hjælpe til, at de har det allerbedst.

I kan lave jeres helt egne tegninger eller bruge skabelonen på næste side.

Aktiviteten styrker barnets empati med blomst og bi gennem kreativ men også naturfaglig leg, og giver/genopfrisker således viden til handling.

Bi**Blomst**

Navn:

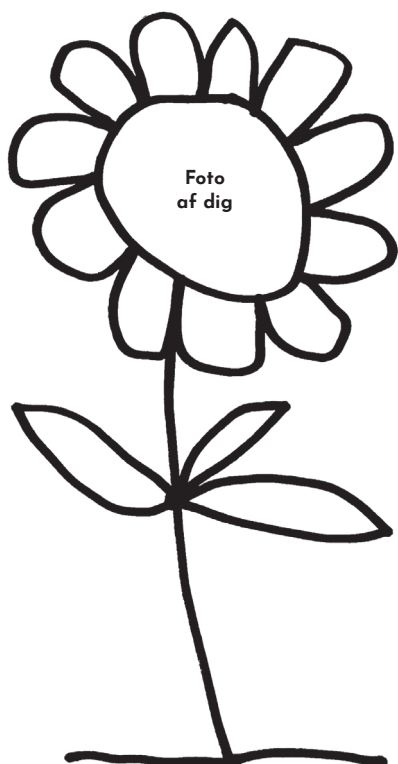
Som en bi

Jeg har det bedst når:

Jeg kan ikke lide når:

Som en blomst

Jeg har det bedst når:

Jeg kan ikke lide når:

Forbered jer på teaterturen: *Bi Omkring*

På Det Lille Teater foreslår vi tre faste samtalenedslag, som I selv kan bruge til at klæde børnene på til den kommende tur og teateroplevelse.

1 Tal om den teaterforestilling I skal se

- *Bi Omkring* er en forestilling om det lille, men helt fantastiske dyr: Bien. Bier har levet på jorden i mange tusinder af år. De var også på jorden dengang, at dinosaurerne fandtes. Igennem de mange tusinder af år, har bierne lært at samarbejde med blomsterne om at sørge for, at der kommer planter og blomster rundt i hele naturen. Men bierne har det svært, fordi menneskerne har gjort det svært at være bi. Derfor skal vi lære bierne bedre at kende og finde ud af, hvordan vi kan hjælpe dem.
- Hvad tror I, der sker I forestillingen? Hvilke roller er der med i historien? Hvis der er musik, hvilken slags tror I så, at det er? Og hvordan tror I at scenografien, det der er på scenen, ser ud? Og hvordan ser skuespillernes kostumer ud?
- Brug eventuelt forestillingsbillederne og plakaten til at tale ud fra. I kan finde både billede af plakaten og forestillingsbilleder på detlilleteater.dk. I får jeres egen plakat til klassen, når I er inde for at se forestillingen.

2 Tal om hvad et teater er

- Har I været i teatret sammen før? Måske har I, eller nogen af jer, allerede prøvet at være på Det Lille Teater før?
- Hvad er forskellen på at gå i biografen, at være til en koncert og at gå i teatret?
- Hjælp børnene med at sætte billeder og ord på omstændighederne omkring den kommende oplevelse. I kan også tale om, hvordan børnene tror, man må opføre sig i teatret og hvorfor?
- Fortæl at Det Lille Teater er børnenes teater. Hos os må man gerne grine og leve sig ind i forestillingen. Man behøver ikke at være lige så stille som en bi.

3 Tal om turen hen til teatret

- Ofte kan det praktiske ved en teatertur komme til at fylde meget i børnenes samlede oplevelse – særligt hvis I ikke har prøvet at være i teatret sammen før. Derfor er det også godt at tale om turen derhen og hvordan I kommer frem og tilbage.
- Tal også om, at man hænger sin jakke inde i teatrets garderobe ved ankomst og at man kan gå på toilettet før og efter forestillingen. Forestillingen varer 45 minutter, så det er ligesom en almindelig skoletime. Inde på teatret venter I først i foyeren, og når forestillingen begynder, så bliver I kaldt ind i teatersalen, hvor forestillingen spiller. Pladserne er unummererede, men I kommer til at sidde sammen – og I kommer til at sidde godt. Der er nemlig kun gode pladser på Det Lille Teater.
- I får også et lille teaterprogram, som alle I klassen kan få. I det kan man se billeder af forestillingen og læse lidt om, hvad den handler om og hvad dem, der har lavet forestillingen hedder.
- Måske har børnene nogle spørgsmål om alt det praktiske? Hør dem ad.

10 sjove FAKTA om bier

- 1** For at bier kan lave et kilo honning, så skal en bi besøge flere millioner af blomster. De skal flyve omkring 150.000 kilometer, og det er ligesom at flyve rundt om jorden fire gange.
- 2** Alle bier har en honningmave, hvor de gemmer den nektar de samler. Nede i den kan de have det der svarer til halvdelen af biens egen vægt. De er ret stærke!
- 3** Bier kan ikke gå på toilettet inde i bikuben. Det gør de ude i naturen. Så når de gemmer sig inde i bikuben gennem vinteren, så holder de sig! Derfor er noget af det første de gør på forårets første flyvetur at komme på toilettet. Tænk hvis du skulle holde dig en hel vinter!
- 4** For at vi kan spise bare én skefuld honning, så skal mellem fire og syv honningbier arbejde fuldtid i en hel sæson. Det er lidt vildt. Så nyd den lækre honning og husk at plante blomster, så bierne også kan få honning at spise og vi kan få flere planter og blomster rundt i vores by.
- 5** Det er ikke kun mennesker, der kan lide honning. Bierne elsker det, og de lever af det og bibrød, som er en masse, de laver af blandt andet pollen. Faktisk spiser de selv mellem 70 og 110 kilo af den honning, de laver på et år.
- 6** Bier er gode til at beskytte sig selv. Men hvis de stikker et menneske, så dør de. Det er fordi deres brod har en lille modhage, så når bien trækker sig tilbage, så ryger dens brod ud. Derfor stikker bier kun, når de er meget stressede og bange og vil passe på deres bibo, og ikke bare for sjov.
- 7** Bier har levet på jorden i mindst 100 millioner år! Det vil sige, at dengang der var dinosaurer, så var der altså også bier. Men dengang spiste bier faktisk kød. Det er først senere de fandt ud af, hvor smart det var, hvis de var vegetarianer.
- 8** Bier kan have bukser på. Vidste I det? Når en bi lander i en blomst for at suge nektar og samle pollen, så sætter det sig på deres bagben. Der har de nogle lodne pletter, som kaldes pollenkurve. Når de fanger pollen i dem, kan det ligne, de har bukser på. For eksempel gule, hvis det er gul pollen, eller blå, hvis de har været i en blomst, der laver blå pollen. Pollenbukser!
- 9** Honning er sundt. Faktisk er der nogen der bruger honning til at smøre på sår, fordi de siger det hjælper såret med at hele. I gamle dage var der faktisk en kejserinde i Rom, Poppaea Sabina, som badede i æselmælk og gned sin krop ind i honning for at holde sin hud ung. Tror I det virkede?
- 10** Bier er rigtig dygtige til at finde rundt. De behøver slet ikke et kort. Hvis de skal vise de andre bier i bikuben (vilde bier) eller deres bistad (bier der passes af en biavler), hvor de gode blomster står, så summer og danser de for hinanden. Det er sådan de fortæller, hvor de andre skal flyve hen. Nede i biernes hjem er der helt mørkt, men ligesom når I danser og man kan mærke det i gulvet, så kan bierne mærke dansens bevægelse. En gps-dans!

Inspirationsliste

til ekstra litteratur og materiale

- Den store bog om BIER af Piotr Socha & Wojciech Grajkowski
- Snegle og bier – afsnit af Gurli Gris.
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=Koacc14XIGA>
- Ramasjang redder bierne – serie på DRTV af 5 korte afsnit.
Link: https://www.dr.dk/drtv/serie/ramasjang-redder-bierne_6515
- Kloge Åge fortæller om: Bier. Podcast afsnit af Legeakademiet.
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=QsZBxihwMYo>
- Syng med Sigurd: Sur, Sur, Sur.
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=pdZncMjogVI>
- Hvordan ville verden se ud uden bier? Af DR P3. Til de voksne.
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=3CzNFc46-ro>
- Marie passer sine bier. Et lille indblik i at være biavler som barn.
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=p8AaT4JTISA>
- Bee Movie – Det store honningkomplot. Fra 2007. Tilladt for alle.
Kan findes på www.netflix.com
- Sankeregler i børnehøjde, fra www.vildmad.dk:
<https://vildmad.dk/application/files/1215/2518/0205/Sankeregler.pdf>
- Bybi's hjemmeside:
<https://bybi.dk>
- Miljøpunkt Østerbro's hjemmeside:
<https://miljopunktosterbro.dk>
- Børn, Natur og Miljø's hjemmeside:
<https://www.groen.kk.dk/da/alt-om-os/nultilseks>

Om samarbejdspartnere i projektet *Biernes By*

I 2023 planter vi Biernes By. Biernes By er et formidlingsprojekt udviklet af Det Lille Teater i samarbejde med Bybi, Miljøpunkt Østerbro og Børn, natur og miljø. Alle tre partnere er naturformidlere.

Det Lille BiTeater er en del af formidlingsindsatsen, der realiseres i samarbejde med de modtagende bemandede legepladser, der hjælper med at skabe liv rundt om teatrene.

Her kan du læse, om vores partners primære formål og finde flere oplysninger om deres forskellige indsatser:

- Bybi – en socialøkonomisk virksomhed, der på sanselig vis formidler viden om bier. Kan kontaktes i forbindelse med ønsket om forløb til børn: bybi.dk.

Læs mere om Bybi på deres hjemmeside og følg dem på facebook.com/Bybierne og Instagram [@Bybi.dk](https://www.instagram.com/Bybi.dk)

- Miljøpunkt Østerbro varetager bl.a. ansvar for undervisning af børn i København, hvorigennem de introducerer for bæredygtigt samvær med naturen gennem bl.a. sankeregler og madlavning med planter. De tilbyder bl.a. Spis din by, som er et forløb om spiselige planter rettet til indskolingsklasser i Københavns Kommune.

Læs mere om Miljøpunkt Østerbro på deres hjemmeside: miljopunktosterbro.dk og følg dem på Instagram [@miljopunktosterbro](https://www.instagram.com/miljopunktosterbro).

- Børn, Natur og Miljø hører til under Afdelingen for Bæredygtig Udvikling i Københavns Kommune. Formålet med indsatsen er at understøtte fagligheden og kompetencerne i de københavnske dagtilbud med henblik på det pædagogiske arbejde omkring børnenes møde med natur, miljø og bæredygtighed.

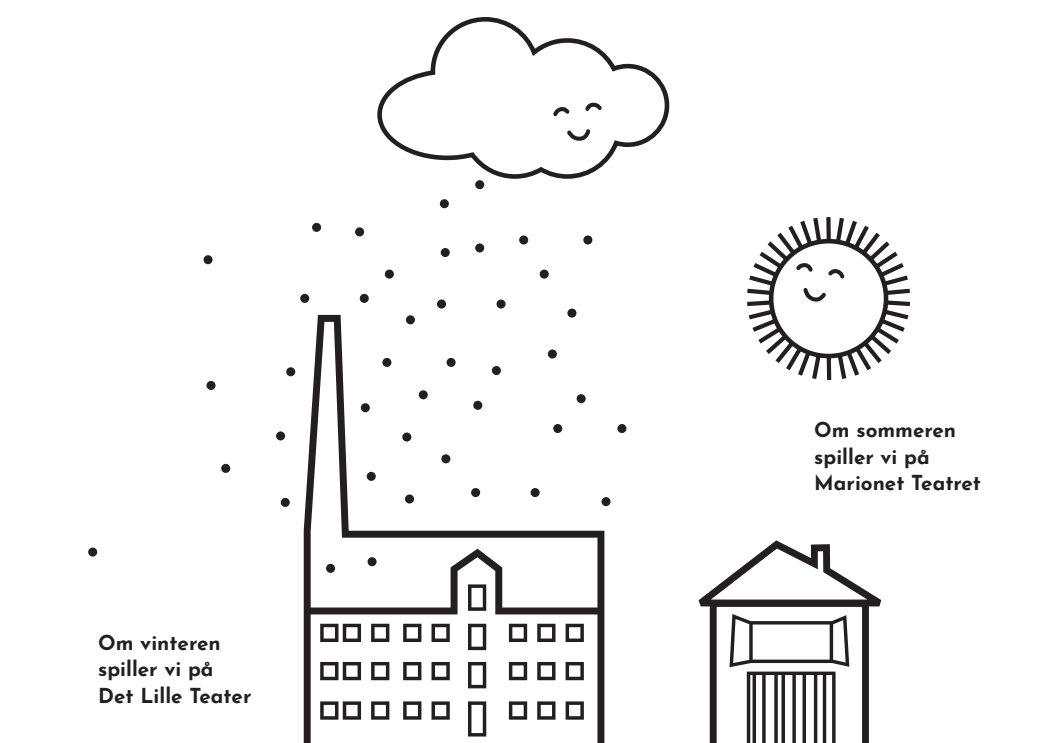
Læs mere om indsatsens mange tilbud på deres hjemmeside: groen.kk.dk/da/alt-om-os/nultilseks og følg dem på facebook.com/bornnaturogmiljo.

Om Det Lille Teater og Marionet Teatret

Det Lille Teater kendetegnes ved, at det er et stationært teater. Det betyder, at alle forestillinger er skræddersyet til vores scene. Hvert år spiller vi to forestillinger på Det Lille Teater: Én i starten af året for de 2-5 årige og én i slutningen af året for de 4-10 årige.

I 2013 blev Marionet Teatret til en del af Det Lille Teater. Der spiller vi hver sommer en marionetforestilling i Kongens Have for børn fra 2 år og op. Det er gratis at se forestillingen, og I kan komme lige så mange gange I vil.

Det er vigtigt for os at skabe forestillinger, hvor det visuelle og musikalske udtryk går hånd i hånd med historien og dens karakterer. Vi målretter alle forestillinger meget specifikt til forskellige aldersgrupper og forsøger altid at møde børnene lige der, hvor de er i deres forståelse af verden. Hos os tror vi nemlig på at de yngste kun fortjener det bedste.

Læs mere om teatrene og vores forestillinger på detlilleteater.dk